

ANKETA

da ne

Jeste li od prije bili upoznati sa informacijama iz ovoga letka?

Jeste li obraćali pozornost na količinu emisije stakleničkih plinova koju stvarate u svojem kućanstvu?

Jeste li upoznati sa klimatskim promjenama i njihovom utjecaju na naš okoliš?

Smatrate li klimatske promjene vrlo ozbiljnim problemom?

Jeste li znali da sektor energetike čini najveći izvor stakleničkih plinova?

Jeste li znali da ste i vi važan sudionik u borbi protiv klimatskih promjena?

VAŠ KOMENTAR:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

SAVJETI ZA SMANJENJE EMISIJE STAKLENIČKIH PLINOVA:

- Smanjite potrošnju električne energije u domaćinstvu (gasite svjetlo u prostorijama u kojima ne boravite, isključite kućanske uređaje koji nisu u upotrebi, perilice rublja i suša koristite na ekonomičnim programima);
- poboljšajte toplinsku izolaciju svog doma i spriječite rasipanje energije (izolirajte brtvenim trakama spojeve između zida i prozora ili vanjskih vrata, izolirajte pod prema negrijanim prostorima, izolirajte toplinskom folijom iza grijaćeg tijela koje je postavljeno na vanjskom zidu i sl.);
- grijanje ili hlađenje prostorija podešavajte na temperaturu da održite ugodnost boravka u prostoru, a da istodobno ne rasipate energiju (otvaranjem prozora, neprilagođenom garderobom i sl.);
- ne rasipajte vodu u svakodnevnoj upotrebi i održavajte kućne vodovodne instalacije (ne perite suđe pod mlazom vode, tuširajte se umjesto kupanja u kadi i sl.);
- izbjegavajte stvaranje otpada (kupujte u većem pakiranju, koristite povratne boce, koristite platnenu torbu i sl.);
- selektirajte otpad na način da se može reciklirati (posebno odvajati papir, staklo, limenke, opasan otpad, elektronički otpad, PET ambalažu);
- kupujte rasvjetna tijela i kućanske uređaje energetske klase A jer su učinkovitiji i troše puno manje energije;
- ako je moguće koristite u svom domu obnovljive izvore energije (solarni kolektor, toplinske pumpe);
- koristite javni prijevoz, bicikl ili pješajte umjesto korištenja automobila;
- u svakodnevnom životu primjenjuj pet eko načela: promisli, uštedi, iskoristi, popravi, recikliraj.

Gradski ured za energetiku, zaštitu okoliša i održivi razvoj

Svijet, Europska unija pa tako i Hrvatska i svi njezini građani suočeni su s nesigurnošću vezanom uz budućnost uzrokovanu klimatskim promjenama. Osnivanjem Gradskog ureda za energetiku, zaštitu okoliša i održivi razvoj, Grad Zagreb u cjelosti pokreće proces održivog energetskog razvitka i zaštite okoliša. Djelokrug rada Ureda odnosi se na energetiku, toplinsku energiju, učinkovito korištenje energije, tržište plina, održivi razvoj, obnovljive izvore energije i ekološko prihvatljive energente, zaštitu okoliša, zraka i voda, gospodarenje otpadom, zaštitu od buke, održavanje i upravljanje objektima Gradske uprave Grada Zagreba. Kako je energetski sektor najveći izvor stakleničkih plinova, ovaj Ured će planirati, razvijati, promovirati ali i primjenjivati na vlastitim objektima aktivnosti na uštedi energije, primjeni mjera energetske učinkovitosti, korištenje obnovljivih izvora energije i ekološki prihvatljivih goriva. Djelovanje Ureda temelji se na iniciranju, poticanju i stvaranju odgovarajućih programa, planova, odluka i smjernica za izgradnju niskoenergetskih objekata na području Grada Zagreba, racionalnom korištenju energije u neposrednoj potrošnji, očuvanju i unapređenju stanja okoliša uz podržavanje gospodarskog i industrijskog razvoja, rasta standarda građana te s time i održivog razvoja Grada Zagreba na dobrobit svih naših građana i budućih generacija.

'Razvoj ne želimo zaustaviti, ali onečišćenje možemo'

INFO

T 01 / 610 – 1583
F 01 / 610 – 1313
www.zagreb.hr

ČUVAJMO OKOLIŠ — PROSLJEDI INFORMACIJU DAJE

JESTE LI ZNALI

da gornja granica sigurnosti emisije CO₂ u atmosferu iznosi 350 ppm (znanstvena mjerna jedinica količine CO₂ u atmosferu)?

Individualne emisije građana u domaćinstvu predstavljaju oko 30% ukupnih emisija stakleničkih plinova koje Republika Hrvatska ispušta u atmosferu.

‘Ne nasljeđujemo zemlju od svojih roditelja, nego ju posuđujemo od svoje djece’.

— stara indijanska poslovice

Klimatske promjene predstavljaju problem za svakog od nas i tiču se čitavog planeta. Pregrijavanje našeg planeta zbog nagomilavanja stakleničkih plinova predstavlja najveći ekološki problem s kojim se sučeljava međunarodna zajednica. Znanstvenici koji se već dvadesetak godina intenzivno bave globalnim promjenama klime upozoravaju da smo na pragu tolikog zasićenja atmosfere ugljikovim dioksidom (CO₂) da nam **nakon razine od 390 ppm** (znanstvena mjerna jedinica količine ugljika u atmosferi), **slijedi nezaustavljiva promjena klime sa katastrofalnim posljedicama za cijeli planet, a naročito za ljudsku civilizaciju**. Danas je globalna srednja vrijednost CO₂ u atmosferi iznad 385 ppm i raste brzinom od oko dva ppm godišnje. Porast koncentracije CO₂ posljedica je prvenstveno spaljivanja fosilnih goriva i deforestacije. Svjetska meteorološka organizacija (WMO) upozorava da unatoč međunarodnom sporazumu za smanjenje emisija stakleničkih plinova trend rasta se nastavlja.

Promjene klime su polagane, traju stoljećima uz porast prosječne temperature od 1°C za 1000 godina. No, **u zadnjih 50 godina u Europi je zabilježen porast temperature od 0,95°C**, što je i više nego zabrinjavajući podatak. Najočitiije promjene koje se već dešavaju uslijed globalnog zatopljenja su otapanje i povlačenje ledenjaka, smanjenje površine leda na Arktiku i ledenog pokrova Grenlanda, kontinuirani porast razine mora zbog zagrijavanja oceana, nestanak određenih biljnih i životinjskih vrsta. Prirodne nepogode poput potresa, poplava, oluja i suša sve su intenzivnije i češće pojave sa neprocjenjivim štetama. Nove spoznaje nam pokazuju kako se velik broj seoskog stanovništva u zemljama u razvoju već suočava sa glađu, neishranjenošću i nedostatkom pitke vode. Ukoliko se ništa ne poduzme u borbi protiv klimatskih promjena, posljedice će biti katastrofalne. Porast morske razine imati će razarajući učinak na pučanstvo koje živi u područjima izrazito male nadmorske visine (naselja na obali i uz rijeke). Poplavama i sušama će posebno biti ugrožene siromašne zemlje kako zbog

svog zemljopisnog položaja tako i zbog nedostatka sredstava za prilagodbu promjenama. Ljudska i druga bića biti će izložena jakim toplotnim udarima, širenju tropskih bolesti i porastu nezdrave ishrane.

Radi suzbijanja klimatskih promjena potpisana su dva međunarodna sporazuma: **Okvirna konvencija UN o klimatskim promjenama** (UNFCCC) koja je na snazi od 1994. godine, te **Protokol iz Kyota** usvojen 1997. godine. Do sada je 191 država ratificirala Okvirnu Konvenciju UN-a o promjeni klime. Temeljni cilj Konvencije UN-a je postizanje stabilizacije koncentracije stakleničkih plinova u atmosferi na razinu koja će spriječiti opasno djelovanje na klimatski sustav. Protokolom iz Kyota industrijalizirane zemlje su si postavile za cilj smanjenje emisije stakleničkih plinova za ukupno pet posto u razdoblju od 2008. do 2012. godine u odnosu na baznu 1990. godinu. Protokolom se uspostavlja sustav koji omogućava smanjenje emisije uz minimalne troškove, a ujedno dolazi do transfera tehnologija i financijskih sredstava u nerazvijene države gdje je primjena mjera najjeftinija. Metode koje Protokol iz Kyota predviđa kao nužne za smanjenje ispuštanja stakleničkih plinova u atmosferu su, među ostalima, veća energetska učinkovitost kroz smanjenje potrošnje energije, te veća uporaba obnovljivih izvora energije. Protokol su do sada ratificirale 184 države.

No, veliki problem i najveća slabost prvog globalnog režima kontrole emisije stakleničkih plinova predstavlja činjenica da **SAD i Kina, najveći svjetski zagađivači** atmosfere sa čak 40 posto ukupne svjetske emisije stakleničkih plinova, **nisu ratificirali Protokol iz Kyota**. Na konferenciji u Kopenhagenu očekuje se postizanje okvira Sporazuma koji bi prihvatile sve svjetske države, uključujući i SAD i Kinu, a koji bi 2012. godine zamijenio Protokol iz Kyota.

Kao i na globalnoj razini, i u Republici Hrvatskoj je potrebno naći rješenje koje bi podržalo sadašnji životni standard uz istovremeno smanjenje emisije stakleničkih plinova. Republika Hrvatska postala je stranka Okvirne konvencije UN-a o promjeni klime (UNFCCC) 1996. godine, a Protokol iz Kyota je potpisala 1999. godine (ratificirala 2007.).

Prema međunarodnim sporazumima, Republika Hrvatska se obvezuje na smanjenje emisije stakleničkih plinova za pet posto u odnosu na baznu 1990. godinu i određenu graničnu emisiju stakleničkih plinova od 34,62 milijuna tona CO₂ godišnje u razdoblju od 2008. – 2012., čime je izboren ravnopravan položaj u odnosu

na ostale zemlje potpisnice. Sektor energetike čini najveći izvor emisija stakleničkih plinova u Hrvatskoj, pokrivajući emisije iz svih aktivnosti uključujući potrošnju fosilnih goriva i fugalne emisije od proizvodnje fosilnih goriva, prometa, prerade, skladištenja i distribucije. **Republika Hrvatska se obvezala do kraja 2010. godine proizvesti najmanje 5,8 posto električne energije iz obnovljivih izvora**, ne uključujući glavne hidroelektrane. Time će Hrvatska zakoračiti na put prema energetskej učinkovitosti i zelenoj energiji.

Prihvaćanjem ‘Sporazuma gradonačelnika’ europskih gradova (Covenant of Mayors) i Eurocities Deklaracije o klimatskim promjenama, Grad Zagreb je iskazao svoje strateško opredjeljenje odgovorne gradske uprave i prihvatio odgovornost i obvezu da svojim aktivnim sudjelovanjem pridonese smanjenju emisije CO₂ za 20 posto do 2020. godine i time doprinese ublažavanju negativnog učinka klimatskih promjena.

Utjecaj čovjeka na okoliš postao je goruća tema današnjice i suštinsko pitanje opstanka čovjeka i života na našem planetu. Pitanje održivog razvoja postalo je strateškim pitanjem ljudske civilizacije, stoga je uključivanje javnosti je neophodno i od presudne važnosti za učinkovit odgovor na klimatske promjene. Kako bi svijet gledali na drugačiji način, trebamo mijenjati sebe i imati odgovornosti jedni za druge. Nemamo drugi izbor, čuvajmo ono što imamo, dok to još imamo.